

SÁRBOGÁRD és VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — — 8 korona.

Félévre — — — — — 4 korona.

Negyed évre — — — — — 2 korona.

Egyes szám ára 20 fillér.

Kapható Spitzer Jakab könyvnyomdájában

Felölös szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Székely Hugó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Sárbogárd, Kohn Bertalan-fele ház.

(Andrássy-ut.)

Telefon sz. 29.

Emlékezzünk régiekről. . .

Szent István napja közeledtével, conventiónális szokássá vált nálunk, hogy nemcsak első nagy királyunk alkotmányáról, hatalmas institúcióiról, a nagy király személyes hajlamairól, jelleméről, avagy arról a határtalan akaratéről, a mellyel a pogányság lap-pangó tüzet itt elnyomta, cikkeznek a lapok, hanem aktuális fejtegetésekbe bocsájtkoznak, összehasonlításokat tesznek a messze mult nagy alakja és nagy alkotásai között, míg a merleg másik serpenyőjébe a mai kor vívmányait helyezik el. Az összehasonlításokban pedig rendszerint oda concludálnak, hogy a régi jó idők sok tekintetben messze maguk mögött hagyják a mai kores nemzedéket fölfogásával, izgalommal teljes életével, tünyságra és élvhajhászatra berendezett életmódjával.

Tudjuk és érezzük, hogy az ily összehasonlításokban sok a túlzás, sok az igazságtalanság.

A történet az élet mestere ugyan,

de a ki nemcsak pártpolitikai szemüvegen át keresi a historiai igazságokat, az kénytelen lesz meggyőződni arról, hogy a ma világa sincs hijjával ama nagy és súlyos értékeknek, a melyet sokan csak a multnak akarnak betudni.

Magapság már nem a harcziás erények vezetnek. Az emberi faj, főleg a kultivált világrészekben már sokat vesztett zord vadságából, elszántságából és ama hitéből, hogy az erő a jog forrása. Az erő és a személyes bátorság mellé immár odasorakozott az ész és akarat is, mely már-már leigazza az előbbi tulajdonságokat, hajlamokat. Nézzünk Anglia felé és vegyük sorra azokat az országokat, melyek sok tekintetben hozzá igazodnak. Látnunk kell azt, hogy ezek megannyian a közszabadságok kiterjesztésére és arra törekcsenek, hogy a culturát minden társadalmi rétegbe behozzák. Ez a törekvés nyilvánul meg az igazságszolgáltatásban, a közigazgatásban, közoktatásban és a közgazdaság faktoraiban is.

Szent István művei tehát ne arra

emlékeztessenek, hogy azokat mi is gépiesen utánozzuk. Tanuljunk tőle harciáságot, de ne verekedjünk egymással és ne fecsereeljük el apró portyázásokban a nemzet erejét. Ismerjük meg Szent István szándékát, mely az volt, hogy a nemzetet a földhöz csak egy szilárd alkotmány és oly népjogok köthetik, melyekben a boldogságra való törekvés — a főczél. Hiszen az ország első nagy szervezője csak ezt akarta és úgy ő, mint az alkotmány, melyet magyarjai közé plantált, ennek köszönhetik halhatatlanságát. A mikor tehát nagy elvének aldozunk és szent jobbát körül hordozzuk a nép között, mely ez alkalomból ezrével tódul Buda-várába, — gondoljunk meg, hogy az ő harcziái — a béke érdekében történtek. Egy erős, fejlődésre képes Magyarországot óhajtott ő megteremteni, egy Magyarországot, hol nagy szükség van az alkotmányra; a Kelet-tel szemben erős nyugati államiségre. Szent István nagy bölcsességére vall, hogy ennek szükségességét felismerte és hogy minden

A SÁRBOGÁRD ÉS VIDÉKE TÁRCZÁJA.

Szikkad a széna.

Irta: Garvai Andor.

Izzó öltözetű gyűlölet eggett a férfi mindenik szavában s a gyámoltalan, felénk tekintű, sápadt asszony hátortalamul csütáni próbálta a nehéz indulatban viharzó óriást:

— Nem tudom, János . . . Talán . . . talán nem kellett vón, még se olyan keményen beszélni vele . . .

— Miért nem?! — riadt fel az ember szilajon. — Mit alázkodjam! Nem ingyen visz . . . A pénzemert!

— Hiszen igaz . . . De ha most baj lesz az irások miatt . . .

— Baj? Hát legyen! Ha nem tetszik nekik, az ő dolguk . . .

— De hógy jutunk akkor a hajóra, János?

— Hógy jutunk? . . . Miért jutunk? Mi közöd neked az én dolgomhoz? Mit akasztkodol a nyakamba? Mit nyavalyogsz itt a fülembő mindig? Mchetsz amerre látsz. Erigy na! Menj, esókolj kezét a nagyságos

felügyelő urnak, hogy a verejtékes garasodert megtúr majd a hajón, valami piszkos zugban. Eregy csak könyörögni, hogy ki né dobálja a ládátat . . . Az enyémet meg csak hadd dobja ki — ha meri! De nem meri, mert itt pénz beszél, kutya ugat. Az én pénzem az ur . . . a nagyságos felügyelő ur pedig a kutya. Kutya: Érted?! . . . A nyomoruságosan élőködő nagyszerű hajóstársaság kutya, amilyen te voltál odahaza, a gyárban . . . vagy tudom is én hol.

A halványképi szomorú asszony egy hosszú pillanatig némán tekintett fel, amig egyszerre csak tele nem lett a szeme könnyel.

Akkor aztán egy száraz, zokogáshoz hasonló nyelvéssel felénk megkérdezte:

— Hát elmenjek, János?

Ez a kérdés lefegyverezte a másikat. Nem akarta, hogy elmenjen az asszony. Megszokta, ahogyan hozzácsóklik az ember egy hűséges kutya-hoz. És az asszony éppen olyan is volt. Olyan igénytelen, olyan ragaszkodó, mint egy hű kutya.

Pedig nem is az ő asszonya volt. Ugy verte őket egymáshoz a vak véletlen, a ki kötői város, tarka fürgetagában. A remény-

ség telé utazók reménytelen, szomorú tanúján akadtak egymásra. Mind a kettő egyként ágrólszakadt volt s mind a kettő hagyott itt maga után valamit, amiről azt hitte, hogy az a mult; — pedig . . . pedig valamikor a jövődjük, az édes, a sejtelmes fiatalságuk volt.

Tudom is én, miésoda szegény, együgyű történetük lehetett. De hiszen az úgy is olyan mindegy! Az asszony — gondolom — az anyaságának mártírúmat viselte. A kopott história . . . Mikor aztán a kitalált névtelen, kicsi páriát, szíveifek lelken-dező, nagy szerelmében megváltotta a bolyongásoktól, a kegyetlenül tisztá és tevedes nélkül minden erkölcs nevében megtorturázták.

Mikor kiszabadult a bkrőléből és nem találta helyét a világban, valami jóakarója, akinek nagyon útjában lehetett — szegényke, azt találta neki mondaní, hógy, menjen a tengerentútra; ott nem ismeri senki s ott egész bizonyosan megtalálja a maga boldogulását minden zaklatott lelek.

Hát elment. Nekívágott a kietlen világ-nak egyedül, engedelmesen, ahogyan mások kívánták tőle.

téren alkotott ujításában az az egyetemes szempont vezette, hogy: Magyarországól kultur állam legyen!

Mindezt átérzve Szent István napján, bizonyára áhitattal fogunk nézni a szent jobb felé!

KOLLER PÁL.

(p.) Nagy halottja van Fejérvármegyének: egyik legnépszerűbb, legkiválóbb férjja ravatalánál áll megrendült lélekkel a sárbogárdi járás népe. E hó 15-kére virradóra meghalt Koller Pál, zedregpusztai nagybirtokos.

Elköltözött életének delén, csillogó reményeinek hajnalán. Ötvenkét éves volt. Telve életkedvvel, rajongó szeretettel a természet nagy templomában folytatott hivatása iránt s itt kellett hagyja mindent, mert így intézte a végzet, mely annyiszor rombolja szét az emberek hitét, bizalmát, erejét. Becsapta kéréllhetetlen keze a könyvet, melybe évek hosszú során át egy fáradhatatlan kéz oly nagy szeretettel írta az idők történetét, a napsugarat, esőt, vihart. Bezárult a könyv s ha egy méltatlan utód egykor folytatni kívánná a feljegyzéseket, azzal kellene kezdenie, hogy: . . . Feketébe öltözött a hátár, fekete felhők úsztak az égen, fekete harmatot gyöngyözött a mező, mikor hire szállt, hogy a természet leg-hivatottabb ismerője, gazdája, szerelmese: Koller Pál, örök álomra hűnyta le szemét.

Gyászolja őt mindenki. Kicsiny és nagy szegény és gazdag egyaránt. Mindenki vesztett benne valakit: nagylelkű pártfogót, nemes emberbarátot, lángoló lelkű elvtársat, szerető férjét, legjobbj edesapát. Pótolhatatlan űr marad utána Fejérvármegye közgazdasági életében, makulátlan, s pártai jelleme nem önt többé bizodalmat a vele egy zászló alatti küzdöttek lelkébe.

Aggódó, féltő sejtélemmel lestünk minden legkisebb hirt napok óta, mely

a budapesti új Szt. János kórházból ki-röppent. Szomorúak voltak a híradások s egyre lesújtóbbakká váltak. Valami taganat képződött a szíve fölött, melynek eltávolítása az orvos-tudomány mai eszközeivel kivihetetlen volt. Rendkívüli volt a betegsége, mint a minő kevesen vannak már manapság a Koller Pálhoz hasonló emberek!

A társadalmi életben vitt kiváló szerepe mellett közgazdasági tevékenysége vívott ki részére páratlan tekintélyt. Aelnöke volt a Fejérvármegyei gazdasági egyesületnek, a vármegye közgazdasági bizottságának a legújabb időkig, évtizeden át közgazdasági előadója, orsz. gazdasági tudósító, Fejérvármegye törvényhatósági bizottságának tagja, a sárbogárdi takarékpénztár r. t. nak éveken át aelnöke, utóbb elnöke, a Fejérvármegyei függetlenségi párt aelnöke, a sárbogárdi járás függetlenségi pártjának elnöke stb. Zedregpusztai hírtokát mintagazdasággá fejlesztette s gazdasági kérdésekben tekintélye döntő súlyú volt az egész Dunántúlon.

Rendíthetetlen függetlenségi érzelmű férfiú volt. Gerince kemény, mint az acél. Megtörni képes lett volna, de meghajolni soha. S e puritán, imponáló jellemzilárdsága tiszteltte tette őt politikai ellenfelei előtt is. A sárkeresztúri választókerület az agg Madarász apó utódját ő benne látta, neki tartogatta bizalmát, szeretetét. Ki hitte volna, hogy onnan felülről korábban kézhez-sítik neki a mandátumot?

Holttestét hazaszállították Budapestről Zedregpusztára s vasárnap délután 4 órakor helyezik örök nyugalomra a család síroltájában.

Az 1913-ik szerencsétlen esztendő áldozatainak száma ismét megszapordott eggyel, ismét többünk van egy, minden emlékezésre méltó, még sok nemes cselekedetre hivatott halottunkkal.

HIREK.

— **A közigazgatás köréből.** Sárbovárdi Feltay József, járásunk főszolgabírája szabadságáról visszaérkezett és f. hó 18-án átveszi a szolgabírói hivatal vezetését.

fájt az esetlen igásembernek. Ha pedig egyszer megajdul ott belül az a bolondos vergődő huszár, akkor aztán el sem is csitol soha többé.

Mert van ám, hogy mi fájjon . . . ! Van bizony. És a legjobban éget, amikor az éhes gyerektökintet előtt vékonyabban szalad bele a bicska a kenyérbe.

Bálsors, nehéz esztendő volt. Nem adott a föld a verejtékért szinte semmit s a hosszú téli esték még hosszabbra nyúltak. Nem tudom, hogy van az, hogy szomorú időkben a fáradt, eltikkadt emberek is későnfekvőkkel lesznek.

Egyszer aztán belevirrasztottak a pity-mallathá, és akkor reggel odaállott az én emberem a tisztartó ur elébe mindannyiuk nevében. A többi csak hallgatta némán, komoran.

Nagy megpróbáltatások következtek erre a reggelre. Tollaskalapu legények járták a tanyát s a halk panasza is láncsörgés felett.

Erős hit kellett hozzá, hogy elnyomja a sóhaját.

Neki volt olyan erős hite.

— **Sport.** A „Sárbogárdi Torna-Club” válogatott csapata f. hó 17-én, vasárnap délután a „Szilasbalhási Sport Egylet” meghívása folytán Szilasbalháson, barátságos labda-rugó mérkőzést játszik. Reméljük, hogy a sárbogárdi labda-rugók első nyilvános szereplésük alkalmával derekasan fogják megállani helyüket.

— **A katolikus egyház köréből.** A megyéspüspök intézkedése folytán Horváthi József új miséspap Vajtára, — Jádi László vajtai segédlelkész pedig Dunapenteleire rendeltetett segédlelkézi minőségben.

— **Áthelyezés.** A pénzügyminister Paulik Ferenc pénzügyőri biztos, a sárbogárdi biztosi kerület jelenlegi vezetőjét saját kérelmére Mezőkövesdre helyezte át. — A helyére kinevezett Jancsó Aladár pénzügyőri bizos új állását f. é. szeptember hó 1-én fogja elfoglalni.

— **Anekdota az időjárásról.** A mostani időjárásra szomorúan jellemző ez a vice! Vendégei tiszteletére fagyaltot készít a figyelmes háziasszony. — Kiszól a házigazda a konyhába: Tera, Kata, „fűtsetek” be az ebédőbe, délután „fagyaltos” uzsonna lesz!

— **Meghívó.** A vezetésem alatt álló tánczenefolyam befejezésül f. évi augusztus hó 23-án a „Korona” szálloda nagyeremben táncmulatságot (koszorúcskát) rendezek, melyre a nagyérdemű közönséget és tánc kedvelő fiatalokat ezuton tisztelettel meghívom. A mulatság kezdete este 8 órakor. Belépődij személyenként 1 korona. Szíves pártfogásért eszedezik özv. Bauer Antal tánczenetanító.

— **Virágkedvelő leányzó.** Sárközi Julianna sárbogárdi 18 éves hajadont a napokban rajtaérték, midőn Bäckér György uriucai virágos kertjében, a kora hajnali órákban, sarlóval szedte marokba a nyúl-szegfűket. A káros nem kívánta a leány megbüntetését s így szabadult a tömlöctől, melyre pedig rosszakarátu, felnőtt, tisztességes leányhoz éppen nem illő cselekedetével alaposan rászolgált volna.

— **Az elgázolt pályamunkás temetése.** Mint lapunk előző számában már jeleztük, a helybeli pályaudvaron f. hó 8-án, elgázolt Orosvári István pályamunkás még Budapestre szállítása közben, Szolgaegyháza állomás előtt meghalt. A holttestet Adonypusz-

A többinek nem.

Elárulták. Oh be nagy Judások azok az éhes gyermekszemek!

Mennie kellett és amerre ment, a hire megelőzte, mint a pestist.

Nem volt maradása sehol. Sehol egy nyitott ajtó, sehol egy szíves tekintet nem fogadta. Azok is megtagadták, akikért szenvedett, mert veszedelmet hozott a házra, ahová belépni látták.

Oh be kegyetlenek is azok az éhes gyermekszemek . . . !

Kegyetlenek . . . Nincs olyan kinszenvedése a gondolatnak, amely kegyetlenül éget egy olyan könybe boruló tiszta tekintet. Az a néma szemrehányás, amely benne reszket . . .

Apám! Éhes vagyok . . .

Milyen megváltás volt, amikor ezek a szemrehányások is elmoradtak. Egy kis fakeszt erre, a másik arra — ki tudja merre.

Ugy volt jó, ahogy volt. Legalább az anyuk előtt mentek. És jobb is az olyan keserű embernek egyedül maradni, akitől még az állat is szükköl.

Napokig bolyongott a kikötőben-lélektelenül, mint egy szomorú árnyék. Azt se tudta már, hogy mire vár még s hogy mire várnak azok a többi szomorú emberek a szomorú házban. Olyan volt, mint egy álomjáró: s a szíve táján valami nagy-nagy, valami mondhatatlan sivár ürességet érzett; olyan betölthetetlen űrt, mint maga a vég-hetetlen tenger . . .

Aztán egyszerre találkozott azzal a dacos nagy emberrel.

Azt is meggázolta az élet, de azt a megaláztatások csak szilajabba tették. Nehéz, olthatatlan gyűlölettel fért ki benne a szenvedés.

Pedig valamikor bűnnek tartotta még az ártó szándékot is. Iromba nagy testével egy sorban húzta az igát a barmával és becsülettudóan leszedte a kalapját, a mikor a sovány fizetség mellé kijárt neki a megszokott mindennapi káromkodás is.

Egy napon aztán megfordult a tanyán az idegen ember és ott maradt utána az irás. És amikor az asszonyának a két napos betegágyából kellett fölkelnie, hogy menjen mosni a tisztartó urékhoz, hát az már

taszabolcsón tették le a személyvonatról és 9-én boncolta fel a hullát az adonyi vizsgálóbíró jelenlétében — a törvényszéki bizottság. Boncolás után a holttestet Sárbovárdra szállították és vasárnap délután temették el nagy részvét mellett.

— **Halálhíradás.** Mint lapzártakor öszinte részvéttel értesültünk, Heiszler Vilmos köztisztviselőben álló kereskedő f. hó 16-án elhunyt. Az elhunytat nagyszámu rokonság gyászolja. Temetése f. hó 17-én délután lesz.

— **Megsemmisített vármegyei határozat.** Bizonyára emlékezetünkben van még Fejérvármegye közigazgatási bizottságának annak idején sokat pertraktált ama határozata, mely szerint Sárbovárd községre a törvényhatósági út átkelési szakaszának fentartása címén, az eddigi 44 kor. 06 fil. helyett évi 3751 kor. 64 fil. hozzájárulási összeg lett kivetve. A községünkre nézve ez a kivetés elviselhetlen terhet képezett volna, miert is a sérelmes vármegyei határozat ellen Sárbovárd község közönsége annak idején a kereskedelemügyi miniszterhez fellebbezett, mely azonban eredménytelen maradt. A község azonban a miniszter döntésében sem nyugodott meg, hanem panasszal fordult, a közigazgatási bírósághoz. Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint a panasz már eddig is kellő eredménnyel járt, amennyiben a közigazgatási bíróság a vármegye határozatát megsemmisítette és a község vagyoni viszonyaira vonatkozó adatok beszerzését rendelte el. A végleges döntés, mely a községre nézve minden bizonnyal megnyugtató lesz, a bekívánt adatok felterjesztése után fog majd megtörténni.

— **Drága mulatság.** Róth István helybeli vendéglős e hó 12-én hajnalban István nevű fiát és kocsisát zabért küldte a mezőre. A midőn a kocsi Glancz Simon koresmája elé ért, a koresma előtt ittas állapotban áldogáló Tóth János 30 éves cipészegéd egy sörös korsót dobott a lovak közé, mely összetörvén, az egyik 1200 kor. értékű lónak bal első lábát úgy megsértette, hogy a ló alighanem örökre hibás marad, mert az üvegcserepek egyik főerét vágta el. A tettest feljelentették s valószínűleg drágán fogja megfizetni azt a kis éjjeli kiruccanást.

— **Hír a járásbírószágtól.** A székesfehérvári kir. törvényszék elnöke a Bonyhádra

kinevezett Kiss Géza irnokot e hó 20-ával itteni állásától felmentette s helyébe Molnár Lajos bicskei járásbírói díjnyokot helyezte át.

— **Házasság.** Bizik Jenő fővárosi tanító aug. hó 18-án házasságot köt Hericz Jolánával. A polgári szertartás Surdon, az egyházi Nemespátróban az evang. templomban lesz. [Minden külön értesítés helyett.]

— **Dr. Goldner Mór** orvos külföldön töltött szabadságáról visszaérkezett és megkezdte orvosi praxisát.

— **Koller Pál halálához.** A Sárbovárdi takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága szomorú kötelességet teljesít, amidőn mély megilletődéssel és részvétellel jelenti szeretett elnökének, Koller Pál urnak, nagybirtokos, fejérvármegye törvényhatósági bizottságjának stb. folyó hó 14-én bekövetkezett gyászos elhunytát. A megboldogult, mint a társaság elnöke fényes tehetségével, alapos és széles ismereteivel a legnagyobb odaadással karolta fel az intézet érdekeit. Váratlanul bekövetkezett halála súlyos veszteség intézetünkre s mindannyian igaz kegyelettel fogjuk megőrizni emlékét.

— **Az elhagyottá nyilvánítt cigánygyermekök.** Amint a hatósági eljárás megindul hogy egyik másik cigánykaravántól elszedjék a fél és egész árgyermekeket s hatóságilag elhagyottanak nyilváníttva gyermekmenhelyekbe helyezték: egyszerre megugranak a cigányok rajkóstud s volt nincs cigány. Így van ez az egész országban. Schol se bírnak velük. Kiváncsiak vagyunk rá, hogy a közveszélyes munkakerülőkről alkotott törvényt, miképp fogják a kóbor cigányokkal szemben végrehajtani. Mert ha vannak, amint hogy vannak az országban közveszélyes dologkerülő, első sorban a varázsló cigányok akiknek legnagyobb része lopásból, rablásból él. A cigányügy rendezésére még nagyon soká kerül a sor, mert egyik kormány sem mer belevágni.

— **Kik pályáztak a sárbovárdi ref. lelkészi állásra?** A sárbovárdi ref. lelkészi állásra kiirt pályázati határidő lejárván, a beérkezett kérvényeket e hó 11-én vette elbírálás alá a Kápolnásnyéken összeült bizottság melynek tagjai voltak: Léva y Lajos kerületi esperes, mint elnök, Sá r k ö z y Aurel nyug. főispán, világi tanácsbíró, Decsi Károly velencei ref. lelkész, egyházi tanácsbíró, Nagy János sárbovárdi presbyter és Dr. Tománóczy y János sárbovárdi h. lelkész. Időrendben a következők pályázati kérvényei érkeztek be: Kósa Zsigmond s. lelkész, Fadd;

mentén, azóta, hogy a bakter alomnak lesarlózta.

Alkonyodott.

Nagy, nyugalmas hallgatás feküdt a tündöklő vizek fölött s a némaság harmóniája enyhén betogott mindent.

Csak az a keserű ember lázadt még. Visszaforodt arra, ahonnan eljött és hatalmas ökle felemelkedett. Ebbe a néma fenyegetésbe pedig valahonnan messziről egyszerre belécsendült halkan, ezüstösen az alkonyi harangszó.

És szállt, szállt a hang tisztán, enyelgően és a lágy alkonyi szellő, amely a hangot hozta, egyszerre fölkapta onnan a töltések mellől a száradó fünek édes, meleg illatát és beleverté a haragvó óriás fekete arcába . . . Az a nagy, kemény ember pedig egyszerre megroggyott, hatalmas feje a mellére roskadt és halkan vibrálva mondta csendesen!

— Istenem! . . . Otthon már kaszáltak . . . Szikkad a széna.

Jeles Géza h. lelkész, Nagydorog; Kiss Dániel lelkész Alistál; Bujtár János s. lelkész. Hencse; Budai Gergely s. lelkész. Budapest, Jávor János hitoktató, Dunavese; Bóza Sándor hitoktató, Székesfehérvár; Kálmán János lelkész, Örkény; Ruzsa József h. lelkész, Kázkok; Besse Lajos lelkész, Torján; Gerendai Endre h. lelkész, Cece; Zelei László s. lelkész, Nagykőrös; Ifj. Varga Sándor lelkész, Ivánca; Pázmán Vince lelkész, Nemesorod; Földesi József s. lelkész, Ujpest; Vajó Sándor lelkész, Pálfa; Darányi Mihály hitoktató, Halas; Pápai István h. lelkész, Magyarósd; Szigeti Károly s. lelkész, Szabadzállás. Mint láthatjuk, 19-én próbáltak szerencsét. Valamennyi kérvény alakilag kifogástalan volt. A presbyterium legutóbb tartott gyűlésén, egyhangulag Kiss Dániel alistáli lelkész mellett foglalt állást. A választás — mint értesültünk — f. évi szeptember hó 7. napján lesz.

KÖZGAZDASÁG.

A gabona-árak.

A malmok, melyek tudvalevőleg a gabonaneműk áralakítására a legnagyobb befolyással bírnak, egy idő óta redukáltak üzemiüket. Nincs lisztmalmokban nagy kereslet s így ők maguk sem akarnak dolgozni a piac számára. Megelégszenek a közvetlen fogyasztással és előre nem dolgoznak.

Közgazdasági körökben ez a hír nem okozott valódi nagy örömet, mert hiszen ennek nyomán árnyatlanság állott be és a spekulációnak megszűnt az a lehetősége, hogy az árak irányításával titkos ezéljait szolgálja.

Leginkább a határidőre spekulációkat bántja a malmok magartatása, mert attól tartanak, hogy a nagy fővárosi és vidéki gőzmalmok az egész éven át megtartják a korlátolt üzemet, mincképp folytán ők elesnek a könnyű pénzszerzés egyik lehetőségétől. Másrészt a termelőket is aggasztja az a tünet, mely a gabonaneműk olesóságára fog vezetni. A termelő is spekulál, gondolhat arra, hogy az idei nyár sokatlanul kedvezőtlen időjárása és bizonyos vármegyekben előfordult nagy árvizek következtében — melyből a hazai gabonatermelésnek nagy fogyatkozása következett be, — termésé jó áron fog elkelní. Ez okozta, hogy a termelő nem vitte árúját a piacra, mert remélte, hogy a malmok nagyobb árakat fognak kínálni. Innen van, hogy a gabona ára mindinkább leszállott és így a fogyasztó közönségnek reménye lehet arra, hogy a kenyér az idén olesóbb lesz a tavalyinál.

Csak hogy az éremnek két oldala van. Mig az egyik oldal a természet képét mutatja bőségével és jóságával, — az érem másik oldalán egy uzsorás áll, a ki a természet adományait a saját zsebe javára akarja hasznosítani. Ez az uzsorás irányítja az olesóságot és drágaságot, évek óta csak a drágaságot. Így történhetik meg majd az is, hogy gabonabőség lesz ebben az országban és mégis kenyérinségről fog panaszkodni a nép, mert uzsorásaink úgy fogják a dolgok meuetelét irányítani, hogy még ez a természeti áldás is csak az ő számukra legyen áldás.

Ezt már évek óta tapasztaljuk és úgy látszik, hogy ezen manőverrel szemben teljesen tehetetlenek vagyunk.

Reméljük, hogy az idén megkíméli a nagy fogyasztó-közönséget a lelketlen uzsora és a kenyér tényleg olesóbb lesz a tavalyinál. De ha ezen reményünkben ezuttal is csalatkozánk, mindnyájunk kötelessége lesz, hogy-hatóságoknál, a parlamentben és minden illetékes tényező előtt a fogyasztó közönség érdekei mellett sikra szálljunk, nyomtatókosan követelve, hogy a fogyasztó közönség léteerdeke egyesek zseberdekei miatt csorbát ne szenvedjenek.

Ezzel fogjuk bebizonyítani, hogy saját dolgaik irányítására, érdekeink megvédésére elég érettek vagyunk és nem kell a szomszédban mennünk egy kis okosságért!

Ott a tanyán se akadt jó emberre. Pedig ott, azok között, akik a nagyvire indulnak, akadt csak keményérzésű emberfia!

Idegenkedtek tőle. Attól az időtlen, nehéz indulattól, amelynek nyugtalan tüze ott égett az arcán, a sötét tekintetében.

És az a sápadt, szomorú asszony mellette szegődött. Talán éppen azért, mert úgy tudott gyűlölni. Helyette is, aki a saját szomorúságát érezni nem merje. Ugy ragaszkodott hozzá mint egy kutyá. Szolgált, aggódott érte, az álmát vigyázta és boldog volt, hogy az megtűrni a gondoskodását.

Maguk se tudták még, pedig már együtt indultak el a bizonytalanság felé.

A férfi egy pillanatig idegenül, némán szemlélte az asszony vergődését. Akkor esett szó közöttük legelőször róla, hogy mi köztük is van hat önekik egymáshoz.

Aztán egyszerre szóttalanul megfogta a kezét és megindult vele csendesen a város szélé felé. A lábaik alatt, amerre mentek, harsogva ropogott valami szegényes gaz, ami ott aszalódott a vasuti töltések

CSARNOK.

Valamit a nyárból.

Valamit a nyárból... a távozó nyárból
Hadd lássak még! Megállj fecskemadár!
Ne siess, ne repülj a hazádba még el!
Szép hervadó rózsá, oh még ne enyész el!
Néha csillog a fény, itt-ott zöld a határ,
Valami a nyárból... a szépséges nyárból.

Valamit a nyárból... a haldokló nyárból,
Az én rózsapárom adhatna nekem,
Csakhogy ő távol van, igen nagyon messze,
Lehet, hogy neki is azt zokogja lelke:
Hol van a madárdal, égő csók, szerelem?
Valami a nyárból... a bűbajos nyárból!

Sugár József.

Nagyobb területnek
gőzekével való megszan-
tását elvállalja. — Őszi
árpa, kiváló vetőmag-
buza, rozs és biborhere-
mag kapható.

Ellenben vesz az uradalom
őszi bükköny és borsó magot
Mintázott árajánlatot kér
Sársztmiklósi béruradalom

Beiratás a polgári iskola előkészítő tanfolyamra.

Tisztelettel felkérem a t. cz. szülőket, hogy a
helybeli polgári iskolai előkészítő évfolyamra be-
iratandó gyermeke ügyében f. hó 17-én d. e. 9 óra-
kor a község ház tanácstermében (a növendék ki-
sérétében lehetőleg) megjelenni szíveskedjék.

Ez alkalommal elhozandó a tanuló utolsó évi iskolai bizonyítványa, kereszt-
levele és újraoltási bizonyítványa. 10 K. beiratási és legalább 1 havi (12 K.) tan-
díj.

Tisztelettel

a polg. isk. előkészítő tanfolyam igazgatósága.

Czigányprimás!

„Király Ernő mulat”, ez a címe a legújabb
rendkívül sikerült humoros, dupla gramofon
hanglemezeknek, azonkívül „Sokszor úgy szeret-
nék sírni”, „Futóbolond”, „Temetés volt a fa-
luban” stb. Darabja 2,50 fill. E hanglemezek
eredeti felvételben kizárólag egyedül csakis

Wagner

„Hangszer-Király”-nál kaphatók. — Budapest,
József-körút 15. Alig használt nagy dupla hang-
lemezek óriási választékban darabja csak 60
fill. Legelőszobban javít! Lemezesre ingyen!
Kérjen nagy fényképes árjegyzéket.
Öväs! Figyelem a „Wagner”-névre és a 15 száma

ROSSZUL TESZI.

ha mást iszik, mint
francia cognaccal egyen-
értékű tiszta borpárlatba
készült „holló”-vel
jegyű cognacot.

Eredeti palaczkokban
kapható

MIKLÓS ALADÁR
gyógyszertárban
SÁRBOGÁRDON.

KORONA szálloda

SÁRBOGÁRD.

Naponta frissen csapolt Kőbányai
sör. Balatonmelléki borok. Jó ma-
gyar konyha. Olcsó szobák. Pontos
figyelmes kiszolgálás. Mérsékelt árak.

PORKOLÁB LÁSZLO
vendéglős.

Hirdetések

jutányos árban felvétetnek
a könyvnyomdában.

Milliók

használgák

köhögés

rekedtség, katarus,
nyalkodás, görcs
és számarhurut ellen

Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a „3 fenyővel”

6100 elismerő okle-
véllel orvosok
és magánosoktól.

Kiváló ízletes bonbon.
Csomag 20 és 40 fillér,
doboz 60 fillér.

Kapható Miklós Aladár
gyógyszertárban
Sárboárdon.

Tyukszem,

börkeményedés, szemölcs 48 óra alatt eltűnik a
„CANNABIN” használata után. Üvege 1 kor.
postadíjjal 1.40 kor. Három üveg bérmentve 3 kor.

Excelsior

hintőpor 48 óra alatt elmulasztja a köz-, láb- és
hőnaljzadást. 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40
kor., 3 doboz bérmentve 3 kor.

HIZLALÁSRA LEGALKALMASABB
40% phosphorsavat tartalmazó

Takaránymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló
hizlalási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül
baromfi, juhok, marhák, ökrök és lovaknál
4/4 kiló ára, mely hónapokig elég, 5 kor. 80 fill.
utánvétellel bérmentve.

Kapható mindenütt.

Ahol nem lenne raktáron, megrendelhető utánvét-
tel v. a pénz előzetes beküldése mellett a készítőnél

Dr. FLESCHE „Korona” gyógyszertára.
GYŐR 99.

Jó házból való fiu
tanonczul felvétetik
Spitzer Jakob
nyomdájában, Sárboárdon.

SPITZER JAKAB

könyvnyomdatulajdonos, papir- és írószerkereskedése

SÁRBOGÁRD.

Telefon sz. 18.

Telefon sz. 18.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek ajánlani legújabb divatu névjegyeket szép
és izléses kíméletben. Nagy választék mindennemű férfi és női levélpapirokban.

Postai megrendelések soron kívül intéztetnek el.

Nyomatott Spitzer Jakob könyvnyomdájában, Sárboárdon.